

Hospodářské noviny, 17.9.2008, Čeští vědci se přou o miliardy z unie

Ivana Kottasová

Silicon Valley v Brně, obří laser ve středních Čechách a další české vědecké projekty mají po včerejšku zase o kus blíž k miliardám z Bruselu.

Ministerstvo školství totiž schválilo šest projektů center excellence, které by do roku 2015 měly získat zhruba dvě miliardy eur, tedy asi 50 miliard korun. Definitivní rozhodnutí padne v květnu. Šestice vybraných má však od včerejška jistou podporu ministerstva. Peníze ale nakonec může získat i jiný projekt.

»Toto rozhodnutí má velkou váhu. My tím Evropské komisi říkáme, které projekty považujeme za nejkvalitnější,« říká Jan Vitula, vrchní ředitel sekce ministerstva školství, která má na starosti právě evropské peníze.

Miliardy z unie by v Česku mohly pomoci například při vývoji nejmodernějšího laseru, který zatím nefunguje nikde na světě. Další peníze by měly směřovat do Vestce u Prahy, kde by mělo vzniknout Biotechnologické a biomedicínské centrum při Karlově univerzitě a **Akademii věd**.

Laser, jádro, superpočítač

Miliardy by mělo získat také superpočítačové centrum v Ostravě, **Středoevropský technologický institut** v Brně či Centrum pro výzkum energetického využití litosféry. Ministerstvo vybralo i projekt na výzkum udržitelné energetiky, který se má věnovat hlavně jádru.

Díky těmto centrům by se špičková věda měla dostat tam, kde jinak příliš výzkumu není. »Máme teď ojedinělou možnost posílit výzkum v regionech, ve kterých jsou z historických důvodů pozadu. To zlepší vzdělanost i zaměstnanost,« myslí si Marek Blažka z Rady vlády pro vědu a výzkum.

Vědci se hádají o projekty

Kvůli vybírání projektů se teď ale zlobí **Akademie věd**. Akademikům se nelíbí, že ministerstvo nevybralo mezi šestici nejnadějnějších projektů také Středoevropskou synchrotronovou laboratoř CESLAB. »Myslíme si, že peníze z Evropské unie by měly jít především na projekty, které tu vybudují velké složité přístroje, které nejsou nikde jinde v Evropě. A to by byl právě CESLAB,« říká předseda **Akademie věd Václav Pačes**.

»Rozhodnutí ohledně center excellence by mělo být více transparentní. Chceme například znát hodnocení odborníků z mezinárodní poroty,« říká Pačes.

Mezi projekty, které včera vybralo ministerstvo, už jeden takový přístroj je - právě nejmodernější laser. »Jenže ještě není jisté, zda nám ho přidělí. O stejný projekt se totiž uchází Rumunsko a Německo a nově také Francie a Švédsko,« říká Pačes. Podle něj by mělo právě Česko velkou šanci na to, aby zde obří synchrotron nakonec opravdu vznikl.

Za ministerstvo se ale jednoznačně postavila i Rada vlády pro vědu a výzkum. »Není jasné, zda by ten projekt dobře dopadl. A navíc počítá s vyššími náklady, které by šly čistě z veřejných zdrojů,« říká Blažka.

Peníze na centra excellence dostane Česko v rámci operačního programu Věda a výzkum pro inovace. To je ten, kvůli kterému loni na podzim musela z funkce ministryně školství odejít Dana Kuchtová.

KAM BY MĚLY JÍT MILIARDY Z BRUSELU: * Biotechnologické a biomedicínské centrum ve Vestci u Prahy * Superpočítačové centrum v Ostravě * Projekt na vybudování

nejmodernějšího laseru ve středních Čechách * **Středoevropský technologický institut** v Brně * Centrum pro výzkum energetického využití litosféry na severu Čech * Projekt Udržitelná energetika v Plzni

O autorovi| Ivana Kottasová, www.ihned.cz/kottasová

Lidové noviny, Metropole / Brno, 17.9.2008

miš, čtk

PENÍZE PRO VĚDU

BRNO/PRAHA Mezi šesti vědeckými projekty, které ministerstvo školství předběžně vybralo pro podporu z prostředků Evropské unie, je v Brně jen **Středoevropský technologický institut CEITEC**, na němž se shodly brněnské univerzity. Neuspěl tak projekt obřího synchrotronu CESLAB prosazovaný **Akademií věd ČR**. Definitivní rozhodnutí ale padne zřejmě až v květnu. **Akademie věd** za takový postup ministerstvo kritizuje a nadále prosazuje CESLAB. Unie plánuje na vědecké projekty v České republice uvolnit asi dvě miliardy eur, tedy kolem padesáti miliard korun. Ministerstvo včera oznámilo, že při hodnocení projektů vycházelo z doporučení zahraničních odborníků, kteří záměry hodnotili.

Vydání| Tato zpráva vyšla v prvním vydání

Regionální mutace| Lidové noviny - Brno

URL| <http://archiv.newton.cz/ln/2008/09/17/b26308196dfafec6230c3831ad707bb3.asp>